

GUERRA CIVIL ESPANYOLA

BOMBARDEIG A CAN GASSOL

Eren passades les dues del migdia, d'un dia laboral. La meua escola era la del "Forn del Vidre", l'edifici que encara avui existeix just al davant de la porta principal de Can Gassol. Era aviat per entrar a l'escola, esperant l'hora jugant a futbol - amb pilota de draps, naturalment - al mig del carrer preat de la riba, entre Can Gassol i Can Marot.

Va interrompre el joc el brunzit d'avions, seguit de la veu d'alarma: "Van carregats, van carregats!", que distingia als avions enemics de guerra que anaven carregats de bombes. Els pocs nens que estàvem jugant al carrer, varem córrer a refugiar-nos a l'escola, just en el moment que és va iniciar el bombardeig, un dels més forts que va patir Mataró. Recordo que ens varem amagar sota un banc llarg de fusta, situat en la paret que dona de cara a Can Gassol; el banc botia per l'expansió de les bombes i nosaltres intentàvem retenir-lo per les potes. Al semblar-nos que l'estrèpit de les bombes s'allunyava de nosaltres, varem sortir d'estampida per entre un núvol espès de pols, travessant la plaça i corrents de dret avall per entre les sènies que existien en aquell temps, sense escoltar les veus - ni observar de on sortien - que ens cridaven: " A terra, estireu-vos a terra!". A la plaça Fivaller ja no s'oïa cap soroll de guerra.

El meu record de sempre és de que no espantat, més aviat una excitació especial per haver viscut aquella "aventura" - tenia set anys. I si que recordo que la gent anava pel carrer esverada, caminant sens cap objectiu fixa, atontada, espantada. Es deia que hi havia víctimes mortals.

Sentíem la necessitat d'anar a veure en persona les destrosses i desgràcies del bombardeig; devia ser una inconsciència pròpia de l'edat. Abans, però, vaig anar a veure a la mare, que pobre mare!, feia una eternitat que em buscava per tot arreu anguniosa i desesperada, sabent que les primeres bombes havien caigut just a on sabia que jo era. Vaig intentar serenar-la, dient-li que les bombes havien caigut a l'altre banda de Mataró - tinc el dubte de si li vaig dir una mentida, o bé no era conscient de la realitat.

Es normal que la mare em volgués retenir a casa, però vaig aconseguir escapolar-me per anar a recórrer les maleses comeses pels malvats enemics:

La primera bomba va caure en el lloc just a on nosaltres estàvem jugant moments abans d'esclatar. Va matar un jove pagès que casualment passava pel lloc muntat en una bicicleta; la víctima ja havia estat retirada, només restava la bicicleta destrossada ala terra. A més, parets de Can Gassol i de Can Marot varen quedar enderrocades.

El col·legi del "Forn del Vidre" no va sofrir cap destroça, llevat de que no va quedar cap vidre sencer. El nostre refugi, el banc de fusta, era totalment cobert de metralla, la qual després de topar amb l'alta paret de l'edifici, i deixar-hi l'empremta gravada en l'estucat, va caure damunt nostre, sortosament protegits per la fusta.

En els "burots" de la Carretera de Mata, allà on ara hi ha la benzinera - Ronda - Carretera de Mata - una bomba va matar un cavall, amb la sort de que el carreter va resultar il·lès. Una munió de persones s'amuntegava a l'entorn del cavall mort, encara enganxat al carro, cadascú fent el seu comentari a la seva faicó, però també amb un esguard morbós evident.

Al capvespre, quant els serveis de seguretat intentaven posar ordre al caos del bombardeig, va córrer la veu de que tots els que havien sofert alguna ferida, es personessin a la clínica per procedir a les seves cures i al control de ferits. Un parent meu amb el qual varem viure tota l'aventura tenia una esgarrapada molt superficial a la cuixa, que ves a saber amb quin objecte se l'havia fet, però al dir als seus pares que havia estat amb la metralla, més que res per presumir de ser "ferit de guerra",

al varen portar a la Clínica a curar. Jo no volia ser menys i després de buscar per tot el cos una possible ferida, vaig adonar-me de que en el nas hi tenia una pelleta alçada. Però la mare no hem va deixar ser un heroi!

S.O.G

SALVADOR ORGAN I GALCERAN

Afegit:

GUERRA CIVIL ESPANYOLA BOMBARDEIG A CAN GASSOL

A on diu:

"En els "burots" de la Carretera de Mata, allà a on ara hi ha la benzinera, una bomba va matar un cavall, amb la sort de que el carreter va resultar il·lès..."

La Sra. Angels Argés filla de Joan Argés, rectifica la meva errada de memòria, aclarint el següent punt:

"El meu pare, Joan Argés, treballava per en Bartomeu Redeu. Aquell nefast dia l'amo li va dir que a Mataró amb el carro hi aniria ell. El destí va voler que la bomba matés a en Bartomeu Redeu".

Maig de 2011.